

Trafi

Liikenteen turvallisuusvirasto
Trafiksäkerhetsverket

PÄÄTÖS

Suomen Autokoululiitto ry
Ratamestarinkatu 11
00520 Helsinki

Päiväys/
Datum 5.4.2016

Dnro/Dnr TRAFI/ 108806/03.04.03.06/2016

Viite/
Referens Sähköpostihakemus 30.3.2016

Asia AM120-luokan kuljettajaopetus

Päätös Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy opetussuunnitelman. Hyväksyntä on voimassa 5.4.2016 – 5.4.2021, mutta se voidaan peruuttaa tai sitä voidaan muuttaa, mikäli aihetta siihen ilmenee. Hyväksynnän mukainen opetussuunnitelma tulee olla kaikkien AM120-luokan kuljettajaopetusta antavien ja opetukseen osallistuvien saatavilla.

Tämä päätös ei muuta sitä, mitä muutoin on säädetty ajo-oikeutta varten annettavasta kuljettajaopetuksesta.

Säädösperusta Ajokorttilaki 37§, 1 momentti

Maksu 110€

Marko Rajamäki

Yksikön päällikkö

Veijo Tuononen

Erityisasiantuntija

Liite Opetussuunnitelma, AM120-luokka

SAKL–2015

Opetussuunnitelma AM (120) -luokan (mopo) kuljettajaopetukseen

Mopo on useille ensimmäinen moottoriajoneuvo. Suurin osa AM (120) -kortin hankkijoista on 15-vuotiaita. Tässä roolissa ja iässä omaksutaan liikenneasenteita. Näin mopokoulutuksella on suuri merkitys liikenneturvallisuuden kannalta.

Sosiaalisuus on liikenteen turvallisen ja sujuvan vuorovaikutuksen edellytys. Toisten huomioon ottaminen, ennakointi ja oma ennakoitavuus muodostavat perustan vuorovaikutustaidoille. Mopon näkyminen erilaisissa olosuhteissa on tärkeää. Eri tienkäyttäjryhmien erityispiirteet on ymmärrettävä. Uuden kuljettajan tulee tunnistaa sosiaaliset paineet ja välttää niistä johtuvat riskit.

Ekologisuus on kuljettajaopetuksen keskeinen tavoite. On huolehdittava siitä, että mopoiluun aiheuttamat ympäristöhaitat olisivat mahdollisimman vähäisiä. Ekologinen kuljettaja oivaltaa oman toimintansa merkityksen ympäristöhaittojen minimoinnissa.

Kokoavana käsitteenä tässä opetussuunnitelmassa on vastuullinen mopon kuljettaja. Vastuullisuus kulkee läpi koko oppimisprosessin kattaen niin harjoittelun kuin oman oppimisenkin. Vastuullisuutta tarkastellaan turvallisuuden ja sosiaalisuuden näkökulmista.

Koulutuksen tavoite

Koulutuksen tavoitteena on, että kuljettaja oppii tarkastamaan ja tunnistamaan mopon liikennekelpoisuuden. Kuljettaja osaa käsitellä ja ajaa liikenteessä mopoa turvallisesti ja ottaa muut tienkäyttäjät huomioon.

Mopon kuljettamiseen liittyy monia erityispiirteitä. Kuljettajan on:

- ymmärrettävä moottoriajoneuvon kuljettajan erityisvastuu.
- kehityttävä tunnistamaan ja ehkäisemään keskeisimpiä mopoiluun liittyviä riskitekijöitä.
- tunnettava mopon käyttäytyminen ja osattava mopon peruskäsittely.
- osattava toimia turvallisesti keskeisimmissä liikennetilanteissa.

Opetukselliset periaatteet

Oppimistavoitteiden saavuttaminen edellyttää oppijan aktiivista roolia. Tällöin vastuuta oppimisesta siirretään oppijalle. Opettaja toimii oppimisen ohjaajana eikä pelkästään tiedon jakajana. Osa tietopuolisesta opetuksesta voidaan antaa käytännönläheisesti käyttäen mopoa demonstrointivälineenä.

Oppilaan itsearviointi ja opettajan antama rakentava palaute tehostavat oppimista.

Koulutuksen rakenne

AM (120) -luokan koulutus muodostuu tietopuolisesta opetuksesta ja henkilökohtaisesta ajoharjoittelusta. Tietopuolisen opetuksen kokonaismäärä on vähintään 6 oppituntia, joista 4 oppituntia käsittelee mopoilun erityispiirteitä. Oppitunnit ovat kahden tunnin jaksoissa. Jakson pituus on 90 minuuttia.

Koulutukseen kuuluu henkilökohtaista ajo-opetusta vähintään 3 ajotuntia, joista vähintään tunti on käsittelyharjoituksia ja vähintään kaksi tuntia on ajo-opetusta liikenteessä. Oppilaan täytyy olla vähintään 15-vuotias, kun liikenneopetus aloitetaan. Ajotunnin pituus on 50 minuuttia.

Teoriaopetuksen (6h) tavoitteet ja sisältö jaksoteltuna:

Opetustila voi olla joko fyysinen tai virtuaalinen tila. Teoriaopetusta annettaessa on käytettävä reaaliaikaisen näkö- ja kuuloyhteyden mahdollistavaa video- tai muuta vastaavaa teknistä käyttöyhteyttä. Käyttöyhteyttä käytetään myös etäopetuksessa oppitunnille osallistuvan tunnistamisessa. Teoriaopetus voidaan välittää teknisen käyttöyhteyden välityksellä useampaan muuhun tilaan, jolloin jossakin opetustilassa oleva vaatimukset täyttävä opettaja voi vastata kaikissa opetustiloissa olevien oppilaiden opetuksesta. Käyttöyhteyden avulla oppilaalla pitää olla jatkuva yhteys opettajaan ja yhteismahdollisuus muihin oppitunnille osallistuviin sekä mahdollisuus esittää kysymyksiä ja vastata opettajan esittämiin kysymyksiin. Virtuaaliopetuksessa keskittymiseen soveltuva tila on esimerkiksi oppilaan koti.

Jakso 1. Kuljettajana riskien keskellä (90 min.)

1. Kuljettaja

- Tyypillinen kolari
- Liikenne on yhteispeliä
- AM (120) -kurssi
 - Tavoite
 - Sisältö
- AM (120) -tutkinto
 - Teoriakoe
 - Käsittelykoe
- AM (120) -ajokortti
- Mopoajoneuvot
- Ajossa mukana pidettävät asiakirjat
- Ajokunto ja vastuu
 - Alkoholii
 - Itsehillintä

Tavoitteena on luoda yleiskuva mopolla liikkumisen erityispiirteistä. Aihe on orientoiva

johdanto seuraaville aiheille. Kuljettajan vastuuta omasta ajokunnostaan korostetaan.

2. Riskit ja niiden välttäminen

- Havainnointi
- Riskien tunnistaminen
 - Tienpinta
 - Huonot olosuhteet
 - Jalankulkijat
 - Risteävä liikenne
- Pysähtymismatka
- Mopon paikka
- Turvavälit ajosuunnassa
- Turvavälit sivusuunnassa
- Oikea tilannenopeus

Tavoitteena on oppia turvallisen ajamisen perustaitoja tavanomaisissa liikennetilanteissa.

Jakso 2. Ehjänä perille (90 min.)

3. Mopon hallinta

- Turvatarkastus
 - renkaiden, jarrujen, ketjun ja ohjauksen kunto
 - suunta- ja äänimerkin sekä valojen ja hallintalaitteiden toiminta
- Mopon hallinta
 - oikea ajoasento
 - ohjaaminen
 - jarruttaminen
 - Jarruta näin
- Käsittelytehtävät
 - Missä tilanteissa sinun on osattava ajaa hitaasti?
 - Hidasajo
 - Portit
 - Ohjaaminen käytännön tilanteessa
 - Hätäjarrutus

Tavoitteena on oppia tuntemaan mopo käyttöturvallisuuden kannalta ja mopon hallinnan perusteet. Tämän tunnin jälkeen voidaan aloittaa ajo-opetus

4. Mopoilijan varusteet

- Varusteet suojaavat
 - Kypärä
 - Käsineet ja jalkineet
 - Ajopuku
- Matkustajan opastaminen

Tavoitteena on oivaltaa kuljettajan ja matkustajan suojavaarusteiden ja niiden oikean käytön välttämättömyys.

Jakso 3. Risteysajo (90 min.)

5. Ajolinjat (B8)

6. Ajovuorot (B9)

Tavoitteena on oppia soveltamaan liikennesääntöjä ja turvallisen ajamisen perustaitoja risteysajossa.

Ajo-opetuksen tavoitteet ja sisältö jaksoteltuna:

3 ajotuntia (3 x 50 min.)

1. käsittelyopetus (yksi ajotunti)

Käsittelyopetus pyritään toteuttamaan siihen soveltuvalla, liikenteen ulkopuolisella, alueella

- Näytöt (10 minuuttia)
 - jarrutusmatkan puolitus (nopeudet 40/30)
 - jarrutus pelkällä takajarrulla / tehokkaasti molemmilla jarruilla
 - ajoasento
 - hallintalaitteet
 - katveet näkemissä (omat ja toisten)

- Harjoittelu
 - ohjaaminen ja tasapainon hallinta hitaassa nopeudessa
 - ohjaaminen suuremmassa nopeudessa, kaarteet
 - tehokas jarruttaminen

- käsittelytehtävät
 - hidasajo
 - portit
 - hätäjarrutus

2. ajaminen liikenteessä (kaksi ajotuntia)

- Mopon paikka
 - pyöräkaistalla
 - pyörätiellä, kun sallittu mopoille
 - kadun oikeassa reunassa
 - maantien pientareella

- Oikea havainnointi, merkinannot ja tilannenopeus
- Ennakointi ja ennakoitavuus
- Turvavälit
- Risteysajo
 - suojatiet
 - tasa-arvoiset risteykset
 - eriarvoiset risteykset
 - liikenteen ohjaus
 - ajolinjat
 - ajovuorot
- Mopon pysäköinti